

Den 1.3.2015

Til Folketingets Børne- og Undervisningsudvalg og til Undervisningsminister Christine Antorini

I det vi takker for velvillig modtagelse af Tysklærerforeningen for gymnasiet og HF og Fransk lærerforeningen til foretræde for Børne- og Undervisningsudvalget den 17. februar og hos ministeren den 26. februar, vil vi gerne også i skriftlig form opsummere vore tanker og forslag til brug for ministerens og udvalgets fortsatte behandling af regeringens udspil vedr. gymnasiet (fra december 2014), herunder hvorledes vi mener at elevernes faglige niveau også inden for sprogfagene kan højnes.

I de fire punkter vi fremsendte med anmodning om foretræde, skrev vi:

- 1) at vi finder det vigtigt at de sprog som der undervises i i det danske skole- og uddannelsessystem, sikres sammenhæng og gives mulighed for kontinuitet
- 2) at vi finder det vigtigt at elever tilbydes et reelt sprogvvalg således at deres motivation styrkes
- 3) at engelsk som første fremmedsprog naturligt nok får den plads det skal have på B- eller A-niveau, men ikke således at det kommer til at lukke for muligheden for øvrige fortsættersprog på B- og A-niveau.
- 4) at også begyndersprog fortsat skal have mulighed for en reel plads på B- eller A-niveau.

Til uddybning heraf vil vi gerne anføre:

Vi har set at der med gymnasireformen af 2005 skete et væsentligt fald i antallet af studenter med sprog på fortsætter A-niveau. Hvis man sammenligner tallene for andelen af studenter med tysk/fransk fortsætter A i 2007, dvs. sidste årgang der blev studenter efter gammel ordning, med andelen af studenter med tysk/fransk fortsætter A i 2013, ses at andelen af studenter med tysk fortsætter A faldt *fra 12% i 2007 til 8,4 % i 2013*, og at andelen af studenter med fransk fortsætter A faldt *fra 2,9% i 2007 til 1,5% i 2013*.

For engelsk A har der omvendt været en stigning fra 49,7% af årgangen af studenter i 2007 til 66,6% i 2013. Hvad angår begyndersprog har spansk begynder A oplevet en fremgang fra 11,6% i 2007 til 27,6% af studenterne i 2013.

Det giver derfor, synes vi, god mening i forhold til folkeskolereformen med fremrykket sprogstart til 5. klasse i tysk/fransk og med mulighed for sprog som valgfag fra 7. klasse, hvis elever i gymnasiet mere naturligt end nu vælger at fortsætte med 2. fremmedsprog i eller uden for studieretningen: tysk fortsætter A/fransk fortsætter A.

Hvad angår tysk/fransk fortsætter A som studieretningsfag har vi desværre tilsvarende set at det i 2013 på landsplan kun var et meget begrænset antal elever, der valgte *tysk fortsætter A: kun 1,7 pct. havde i 2013 tysk fortsætter A som studieretningsfag, for fransk fortsætter A var tallet nede på 0,3%*. For engelsk A var tallet til sammenligning 52,8%, for spansk begynder A 8,3%.

Vi er bekymrede for om eleverne – i hvert fald indtil folkeskolereformen slår igennem - kun 'tør' vælge tysk fortsætter A/ fransk fortsætter A som 5. A-fag uden for studieretningen. Oven i købet kræver det i så fald en særlig motivation hos eleven for at have 5 fag på A-niveau, det kræver kræfter og ressourcer, som ikke alle har.

Vi ser at en del elever også får lyst til tysk /fransk fortsætter på A-niveau, når de er blevet undervist i faget i gymnasiet et stykke tid, og vi forestiller os at eleverne om nogle år, når de kommer til gymnasiet med

tysk/fransk i bagagen allerede fra 5. klasse, vil have en større sproglig lethed og naturlighed som vil gøre det mere interessant for dem at vælge tysk/fransk fortsætter A.

Vi kan dog være bekymrede for om eleverne uden en helt særlig indsats, og indtil folkeskolereformen er slået igennem om 4-5 år, vil udvise større tilbøjelighed til at vælge tysk/fransk fortsætter A end tilfældet er nu. Man kunne i en overgangsperiode forestille sig at en samfundssproglig eller musiksproglig studieretning med fortsættersprog A garanteredes oprettelse ved minimum 7 elever, men at elevernes endelige valg af engelsk/tysk/fransk A kunne udsættes måske til slutningen af 1.g, såfremt sprogundervisningen vel at mærke er startet i august. I de sproglige studieretninger vil studieretningsprog af sådanne sprogligt orienterede elever formentlig godt kunne vælges fra start.

Vi vil desuden gerne pege på at der måske kunne åbnes op for – i hvert fald i en overgangsperiode - at valghold i 3.g hvor fortsætter B løftes til fortsætter A, og studieretnings elever med tysk fortsætter A/fransk fortsætter A i 3.g i særlige tilfælde kunne samlæses for overhovedet at sikre holdoprettelse.

Oprettelsen af sproghold bør efter vores mening desuden ikke kunne udskydes til først at starte efter grundforløbet i 1.g. En reel synergieffekt med almen sprogforståelse (AP) bør også sikres. Endelig bør hold efter vores mening skulle oprettes ved mindst 7 tilmeldte elever både på skoler med under og på skoler med over 400 elever.

Fortsætterfransk i gymnasiet har et særligt problem med fødekæden 'nedefra' idet kun 22 % af folkeskolerne (indeværende skoleår) tilbyder fransk, og vi opfordrer til at der tages hånd om dette problem.

Hvad angår begynderprog B/A mener vi at der fortsat skal være mulighed for eleverne for at vælge et sådant som 2. eller 3. fremmedsprog. Vi kan også for så vidt angår begynderprog nære en bekymring for om tilstrækkeligt mange elever vil mene sig i stand til at læse 5 fag på A-niveau. Det bør sikres at holdoprettelse i begynderfransk og andre ikke mindst de mindre begynderprog i praksis kan ske ude på skolerne.

Endelig foreslår vi at 2. fremmedsprog genindføres på HF, evt. på fortsætter C og begynder B-niveau, begge med løftemulighed.

Hvad angår VUC foreslår vi at den fulde brugerbetaling for kursister med en videregående uddannelse tages væk, således at sproghold o.a. kan oprettes.

Med venlig hilsen

Lise Høyer, formand for Tysklærerforeningen for Gymnasiet og HF

Frank Østergaard, formand for Fransklærerforeningen